

Zvídalka a láska, která zůstává

Příběh ze série

Veverka Zvídalka a skřítek Vítek pomáhají s výzvami

Les kolem starého dubu, kde bydlela veverka Zvídalka, měl tisíc barev a zvuků. Zvídalka milovala, když mohla všechno prozkoumat. Ale noc? Noc byla jiná. Noc byla jako velká černá kniha, ve které Zvídalka ještě neuměla číst.

Jednou večer, když už i skřítek Vítek dávno spal ve své chaloupce, uslyšela Zvídalka něco zvláštního. Šust... dup... frk! Nebyl to vítr. Nebyl to ani pád šišky. Bylo to rytmické, těžké a doprovázené zvláštním funěním.

Zvídalka se okamžitě naježil kožíšek a její oči byly jako dva lesklé korálky plné strachu. Její „vnitřní kino“ začalo promítat ty nejděsivější příšery s velkými zuby. „Kdo je tam?“ vypískla do tmy. Z hromady listů se vynořil špičatý čumáček. „Klid, veverko. To jsem jen já, Pichláč. Hledám večeři a tohle listů je dneska obzvlášť hlučné,“ zamumlal starý ježek.

Zvídalka pocítila, jak se jí v bříšku uvolnil ten pevný uzel strachu. „Ty jsi mě tak vylekal! Proč jsi tak... hlučný?“ „Protože jsem ježek,“ odfrkl si Pichláč. „My ježci nechodíme po špičkách jako vy veverky. My si razíme cestu.“

Během dalších týdnů se Zvídalka a Pichláč stali neobvyklými přáteli. Zatímco Zvídalka skákala vysoko v korunách, Pichláč jí ukazoval svět „dole“. Naučil ji, že svět není jen to, co vidíme na první pohled.

„Dívej se, Zvídalko,“ řekl jednou a tlapkou nadzvedl starý, zčernalý list. „Většina zvířat vidí jen staré listí. Ale badatel vidí domov pro stonožky a jídlo pro zemi.“

Zvídalka se sklonila a nasadila si své pomyslné „brýle badatele“. Viděla vlhkou hlínu, která voněla životem. „Pichláči, ty jsi sice bručoun, ale víš o lese věci, které ani teta Sova neříká,“ uznala Zvídalka.

„Staré musí ustoupit novému, maličká,“ zamumlal ježek. „To je zákon lesa. Bez toho starého listí by se země nenajedla a nový strom by nevyrostl.“ Zvídalka tehdy ještě netušila, jak hlubokou pravdu jí starý přítel říká.

Podzimní dny se krátily. Zvídalka si všimla, že Pichláč už neběhá tak rychle. Jeho funění bylo unavenější. Jednoho rána, když Zvídalka vykoukla ze své dutiny, aby zavolala na Vítka, podívala se automaticky dolů k pařezu. Bylo tam ticho. Takové to ticho, které není klidné, ale které vás nutí nastražit uši a bát se odpovědi.

Seběhla dolů. Pichláč ležel u svého oblíbeného pařezu. Nebyl sbalený do pevného klubíčka jako jindy, když se bál. Ležel na boku, tlapky měl uvolněné a oči zavřené.

„Pichláči? Vstávej, našla jsem ti pod dubem velkého brouka!“ zavolala. Ježek se nepohnul. Zvídalka k němu přistoupila a jemně se dotkla jeho tlapky. Byla studená. Zkusila do něj strčit, ale jeho tělo bylo těžké a nepoddajné. V tu chvíli jí u srdce bodlo víc, než kdyby se píchla o jeho nejostřejší bodlinu.

Teta Sova přiletěla tak tiše, jak to umí jen ona. Nesedla si vysoko, ale dřepala si na kořen přímo vedle Zvídalky. „On spí, že jo, teto Sovo?“ zeptala se Zvídalka s nadějí v hlase. „Jen se hodně unavil.“

Sova se na ni podívala svýma velkýma, laskavýma očima, které fungovaly jako zrcadlo duše. „Ne, Zvídalko. Pichláč nespí. Pichláč zemřel.“

„Ale on se probudí! Vítkova maminka říkala, že když se včas zavřou očka, ráno je víc síly,“ opakovala Zvídalka to, co slyšela u Vítka.

„To platí pro spánek, maličká,“ řekla Sova jemně. „Smrt je něco jiného. Pichláčovo tělo už dohrálo svou píseň. Srdíčko v něm už netluče, plíce už nenasávají vzduch. Je to jako ta prázdná ulita šneka, kterou jsi našla v létě. Ulita zůstala, ale šnek už v ní nebydlí.“

Zvídalka začaly téct slzy. Byly horké a slané. „Proč? Proč nemůže zůstat? Já ho potřebuju, aby mi ukazoval, co je pod listím!“

Pak se ale podívala na tetu Sovu a ustrnula. I v jejích velkých moudrých očích uviděla lesknoucí se kapky. Jedna slza pomalu stekla po sovím peří a dopadla do mechu.

„Teto Sovo... ty taky pláčeš?“ zašeptala udiveně Zvídalka. „Vždyť ty jsi dospělá a víš o lese všechno.“

Sova si přitáhla Zvídalku pod křídlo. „Ano, pláču, maličká. I když jsem velká, moje srdce cítí stejnou bolest jako to tvoje. Měla jsem Pichláče moc ráda. Pláč při smutku není známka toho, že bychom nevěděli, co dělat. Je to znamení, že jsme někoho milovali. Slzy jsou jako malý déšť, který pomáhá našemu vnitřnímu světu unést to, co je příliš těžké.“

„Bolí ho to teď?“ zeptala se Zvídalka a tiskla se k Sovině křídlu.
„Ne. Bolest cítí jen živé tělo. Pichláč je teď svobodný od všech bolestí i od únavy svých starých nohou,“ vysvětlila Sova.

„A kde je? Kde je teď ten Pichláč, co se smál a bručel?“

Sova se zahleděla do korun stromů. „To je ta největší záhada, Zvídalko. Každý v lese i v chaloupce u lidí si to představuje jinak. Někdo věří, že se duše promění ve hvězdu, jiný věří, že se vrátí do velkého dechu lesa. Ale i když nevíme přesně kde je, víme jistě, co po něm zbylo. Zbylo tu to, co tě naučil. Zbylo tu to, jak ses s ním cítila. A tvá láska k němu.“

„Umřeš i ty? A Vítek? A já?“ vyhrkla Zvídalka tu nejtěžší otázku. Sova ji objala křídlem. „Všechno, co má začátek, má i svůj konec. Je to jako roční období. Kdyby listy nikdy neopadaly, stromy by si neodpočinuly a na jaře by nevyrašily nové pupeny. I my jsme součástí tohoto velkého koloběhu. Ale teď, v tuhle chvíli, jsme tady. Žijeme, dýcháme a máme jeden druhého. A to je to nejdůležitější.“

Společně s Vítkem, který přinesl v batůžku semínka, vyhloubili pro Pichláče místo pod starým pařezem. Zvídalka do pelíšku z listí přidala i ten jeden suchý oříšek, který dříve nosila jako svůj štít.

„To je na cestu, Pichláči. Kdyby ses náhodou probudil v zemi snů,“ zašeptala. Když místo zakryli hlínou a listím, Vítek zasadil semínko buku.

„Teto Sovo, proč to pořád tak moc bolí?“ ptala se Zvídalka o několik dní později. „Protože jsi ho měla ráda,“ odpověděla Sova. „Slzy jsou jako déšť pro tvou duši. Pomáhají vyplavit ten nejtěžší smutek, aby v srdci zbylo místo na hezké vzpomínky. Plakat není slabost, Zvídalko. Je to důkaz, že tvé srdce je živé a velké.“

Večer, když vítr šustil v listí, už se Zvídalka nebála. Zavřela oči a představila si Pichláče, jak někde v „neviditelném lese“ zvedá obrovský list a usmívá se na ni. „Už rozumím, Pichláči,“ zašeptala do tmy. „Pod povrchem je vždycky víc, než se zdá. I pod povrchem smutku je schovaná láska, která nikdy neodejde.“ Smutek v jejím srdci se pomalu měnil v tichý klid, podobný hvězdám nad lesem.

Od té doby, co Pichláč odešel, uplynulo v lese několik měsíců. Listí, které dříve tak hlučně šustilo pod jeho tlapkami, přikryl tichý bílý sníh a ten se zase s prvním jarním sluníčkem rozpustil a odhalil vláchnou lesní půdu.

Jednoho odpoledne seděla Zvídalka s Vítkem u malého bukového proutku, který začal vykukovat ze země přesně tam, kde Pichláč odpočíval. Přiletěla i teta Sova a s tichým šuměním křídel se usadila vedle nich.

„Víte, na co jsem si zrovna vzpomněla?“ začala Zvídalka a v očích jí nehrály slzy, ale takové zvláštní, veselé jiskřičky. „Na tu noc, kdy jsem si myslela, že je Pichláč strašidelná příšera. Jak jsem měla načepýřený ocas a on se na mě jen tak uraženě podíval a funěl, že hledá brouky.“

Vítek se rozesmál. „Jo, a jak tenkrát nadskočil, když uviděl toho velkého modrého brouka! Vypadal jako pichlavý míč.“ Všichni tři se společně zasmáli. Byl to jemný, hřejivý smích, který se nesl jarním vzduchem.

Zvídalka si náhle uvědomila něco zvláštního. Položila si tlapku na hrudník, přesně tam, kde ji dřív tolik tlačil ten těžký černý kámen smutku.

„Teto Sovo,“ vydechla překvapeně, „ono už to tak moc nebolí. Ten kámen v srdci je pryč. Místo něj tam cítím něco... jako kdybych spolkla kousíček sluníčka.“

Sova spokojeně zahoukala. „To je proto, Zvídalko, že tvůj smutek splnil svůj úkol. Odplavil tu největší bolest a udělal místo pro to, co zůstává navždy. Láska k Pichláčovi se proměnila ve vzpomínky. A vzpomínky, ty jsou jako kouzelné hřejivé klubíčko. Můžeš si ho kdykoliv v srdci rozmotat a hrát se u něj, když ti bude smutno.“

„Takže on je tu vlastně pořád s námi?“ zeptal se Vítek a pohladil lístek mladého buku.

„Ve vzpomínkách a v tom, co vás naučil, ano,“ přikývla Sova. „Pokaždé, když zvedneš list a podíváš se, co je pod ním, je tam Pichláč s tebou. Pokaždé, když budeš mít odvahu být sám sebou, i když jsi třeba trochu 'hlučný' nebo 'pichlavý', je tam s tebou. Smrt může vzít tělo, ale nikdy nemůže vzít to, co jste spolu prožili.“

Zvídalka se podívala nahoru do korun stromů, kde se v paprscích slunce honily zlaté prachové částičky. Cítila se lehká a klidná. Už věděla, že loučení je sice těžká hora, ale když ji člověk přeleze, uvidí z druhé strany krajinu plnou vděčnosti.

„Děkuju, bručouně,“ zašeptala tak tiše, že to slyšel jen vítr a mladý stromek.

Ten večer Zvídalka neusínala se strachem z ticha. Usínala s pocitem, že les je bezpečný, a že každé šustění listí je jen tichý pozdrav od přítele, který ji naučil dívat se pod povrch věcí.

Průvodce pro rodiče: Jak si o příběhu povídat?

Tento příběh o Pichláčovi otevírá dveře k tématu, kterému se my dospělí často vyhýbáme – k loučení. Nemusí jít vždy o smrt. Děti zažívají „malé smrti“ pokaždé, když něco končí: když se ztratí oblíbená hračka, když skončí prázdniny, nebo když se kamarád odstěhuje. Cílem těchto otázek není dítě rozesmutnit, ale ukázat mu, že smutek je bezpečný cit, který nás učí, jak moc nám na něčem záleželo.

1. Otázky pro společné objevování (klade rodič dítěti)

- **Kde bydlí tvůj smutek?** „Zvídalka cítila v srdíčku těžký kámen. Když jsi někdy smutný/á ty – třeba když se ti rozbila hračka nebo když ti chyběl kamarád – kde to v těle cítíš? Je to v krku, v očích, v břišku, nebo u srdíčka?“
- **Různé podoby loučení:** „Pichláč musel odejít úplně, ale někdy věci odcházejí jinak. Už se ti někdy stalo, že se ti něco ztratilo nebo se ti zastýskalo po někom, kdo odjel daleko? Bylo to trochu podobné jako to ticho pod Zvídalcovým dubem?“
- **Co nám pomáhá?** „Zvídalka pomohlo objetí tety Sovy a to, že si o Pichláčovi povídali s Vítkem. Co nejvíc pomáhá tobě, když máš v srdíčku takový ten ‚deštivý den‘? Stačí jen tiché objetí, nebo potřebuješ slyšet pohádku?“
- **Neviditelné pouto:** „Teta Sova říkala, že láska nezmizí. I když tvůj starý plyšáček už s námi není, nebo kamarád bydlí v jiném městě, co z nich v tobě zůstalo? Máš nějakou oblíbenou vzpomínku, která tě hřeje jako to Zvídalcovo sluníčko v srdíčku?“
- **Slzy tety Sovy:** Všiml/a sis, že i teta Sova plakala? Je to důležité vědět – i my dospělí můžeme být smutní, když někoho ztratíme. Pomáhá ti, když víš, že v tom nejsi sám/sama?

2. Badatelský úkol tety Sovy: „Pokladnice vzpomínek“

Tato aktivita pomáhá dítěti materializovat nehmotný pocit lásky a vzpomínek.

Co budete potřebovat:

- Malou krabičku (třeba od čajů nebo bot).
- Barvy, nálepky, kousky látek nebo přírodniny (listy, kamínky).

Postup:

1. Společně s dítětem krabičku ozdobte. Řekněte mu, že je to „Pokladnice na věci, které zůstávají“.
2. Do krabičky může dítě vložit věci, které mu připomínají to nebo toho, koho ztratilo:
 - Fotku kamaráda, který se odstěhoval.
 - Kamínek z cesty, kde mu bylo dobře.
 - Nakreslený obrázek ztracené hračky.
 - Nebo třeba jen suchý list jako symbol Pichláče.
3. Vysvětlete dítěti: *„Kdykoliv ti bude po někom nebo po něčem smutno, můžeš tuhle krabičku otevřít. Ty věci uvnitř ti připomenou, že i když tu ta věc nebo ten člověk není, ten hezký pocit, který jsi s nimi zažil, ti nikdo nevezme.“*

3. Laskavé uzavření (poselství pro dítě)

„Víš, (jméno dítěte), každý průzkumník světa občas něco nebo někoho ztratí. Je to proto, že máme odvahu mít věci a lidi rádi. Smutek je jenom takové znamení, jak velké a laskavé srdce máš. A pamatuj, po každém dešti v lese zase vyjde sluníčko a začne růst něco nového – přesně jako ten malý buk u Pichláčova pařezu.“

Ted' už je to na tobě. Můžeš si obrázek vybarvit jak se ti líbí.

Aby mohla Zvídalka přinášet radost i v budoucnu, prosím, nešířte volně tyto příběhy.

Místo toho pozvěte přátele přímo na naši FB stránku Veverka Zvídalka a skřítek Vítek objevují svět, nebo web **zvidalka.cz**.

Za respektování autorských práv vám ze srdce děkuji.

Veverka Zvídalka a skřítek Vítek objevují svět

© Zdeňka Kolářková

zvidalka.cz

